

I medfør af § 33 i Forretningsordene for Inatsisartut skal jeg hermed fremlægge følgende forslag til Inatsisartutbeslutning:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges til EM17 fremsætte lovforslag om en 4 årig forsøgsordning, hvor der udbydes mikrolån til iværksætter og mikroentreprenører, der ikke kan få støtte via det traditionelle banksystem. Der skal for hvert år forsøgsordningen løber afsættes 500.000 kr. på Finanslovene. Mikrolånene skal være af en begrænset størrelse fra 20.000 til 100.000 kr. Der skal i lovforslaget være indarbejdet en rentebærende afdragsmodel for mikrolån målrettet imod, at begrænse potentielle offentlige tab. Lovforslaget skal desuden indeholde bestemmelser om en evaluering ved forsøgsordningens afslutning.

(Medlem af Inatsisartut, Naaja H. Nathanielsen, Løsgænger)

Begrundelse

Der findes i dag forskellige former for offentlige lån og tilskud til private erhvervsdrivende. Men disse er typisk målrettet mellemstore eller større virksomheder og specifikke sektorer, såsom fiskeriet og landbruget.

Mange mindre iværksættere har derfor kun mulighed for at gå til bankerne, hvis de ønsker medfinansiering til deres ideer. Bankerne kræver ofte at man selv kan lægge en stor del af investeringen og er også mindre villige til at låne penge til projekter der er funderet uden for de større byer.

Det er for eksempel et problem for små lokale turistoperatører der måske ønsker at investere i nogle af de små bygder og byer, som turisterne besøger. Eller for iværksættere der ønsker at søsætte små projekter, der ikke kan forventes at blive rentable hurtigt, men som kan bidrage til opbygning af knowhow indenfor et givent område og lægge grunden for et større anlagt erhvervsprojekt. Det kan for eksempel være små projekter indenfor fødevareproduktion, smykkedesign eller spiludvikling. Idéerne om mikrolån til mikroentreprenører, er også et redskab, det Europæiske fælleskab er begyndt at anvende. Jeg mener naturligvis ikke vi bevidstløst skal kopiere EU, men at vi kan lade os inspirere af deres initiativ¹

Det er min klare overbevisning, at der gennem en stærkere iværksætterånd og flere muligheder for realisering af de små ideer kan skabes en positiv økonomisk udvikling lokalt. De små ideer kan blive til lokale arbejdspladser. Ikke alle ideer vil være bæredygtige, men det er iværksætterens vilkår. Vi er som samfund klar over dette når vi taler om råstofsektoren. Her ved vi at det er de færreste efterforskninger der føre til en egentlig mine. Jeg mener vi må overføre denne risikovillighed til også at omfatte vores lokale iværksættere.

Hvis vi fra politisk side opfordrer landets borgere til nytænkning for at skabe vækst og meget gerne bidrage til erhvervsprojekter, der kan eksporteres bliver vi nødt til at skabe bedre rammer for iværksætter. Mange store ideer er startet i det små og det er mit håb at vi i fremtiden vil se et mylder af gode ideer blive til arbejdspladser og indtægter for både borgere og landskase.

Jeg er bekendt med at Greenland venture eksempelvis udbyder vækstlån. Det er dog min opfattelse at Greenland Venture, træder ind når iværksætternes projekt er lidt mere modent og det er både godt og nyttigt, men der synes at være et behov for, at vi giver potentielle mikro-

¹ http://ec.europa.eu/small-business/success-stories/2011/july/index_da.htm
<http://www.business.dk/navne/kommunale-mikrolaan-goer-ledige-til-ivaerksaettere>

entreprenører og idemagere en mulighed for virkeligøre, deres tanker og ideer til gavn for landet.

Efter min mening er det ikke altid offentligt ansatte der er bedst til at vurdere om en idé er levedygtig og støtteværdig. Derfor mener jeg at der bør tilknyttes personer med erfaring i iværksætteri til vurdering af ansøgningerne. Meget gerne folk med både lokalkendskab og folk med international erfaring, for at sikre bredde. Eftersom det initiativ, jeg foreslår, er rettet mod iværksættere, der går rundt med en god ide er det vigtigt, at der informeres om ordningen. Her kunne kommunerne være relevante samarbejdspartnere.

Naalakkersuisut kunne eventuelt overveje, at lade lovforslaget indeholde en bemyndigelse til, at Naalakkersuisut kan overlade forvaltningen af ordningen (eller dele af ordningen) til en privat eller offentlig virksomhed, f.eks. Greenland Venture.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Der skal udarbejdes et lovforslag om "mikrolån" hvilket formodes at koste ca. et halvt AC-årsværk af 250.000 kr. Dette er inklusiv oversættelse og høring.

Såfremt der tilknyttes eksterne rådgivere til vurdering af de indkomne ansøgere skal disse formodentligt aflønnes. Dette er naturligvis en udgift, der kommer oven i. Det er under de givne omstændigheder, forbundet med besvær at foruddiskontere, denne udgift, det afhænger af hvor mange lån, der ansøges om i et givet år. Men det er tænkeligt at denne udgift på årsbasis kan løbe op i 100.000 kr.

Mikrolånsordningen vil i udgangspunkter koste 2 millioner til selve långivelsen til mikroentreprenørerne. Som redegjort for andetsteds er ordningen en låneordning, det er derfor forventningen at Landskassen over årene vil få refunderet en væsentlig del af beløbet. Ordningen er ikke uden risici, da der her er tale om et initiativ, hvor der fra det offentliges side tages en risiko for at facilitere innovation og nyudvikling på erhvervsområdet. Dette sats kan medføre tab af midler.

Udarbejdelsen af dette lovforslag hører ressortmæssigt under Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel jfr. det anførte under hovedkonto 64.01.01 i FL2016. Det er overvejende sandsynligt, at udgifter i en størrelsesorden som anført ikke kan holdes inden for bevillingen på denne hovedkonto, og derfor vil vedtagelse af dette forslag medføre behov for øgede bevillinger på hovedkontoen.

Disse midler vil skulle tages fra andre prioriterede tiltag, inden for andre områder og derfor vil det være nødvendigt, at Inatsisartut i sin drøftelse af dette forslag drøfter, hvorvidt det forekommer hensigtsmæssigt at prioritere midler i denne størrelsesorden til et tiltag som det foreliggende. I det omfang Inatsisartut måtte beslutte at imødekomme dette forslag, vil midlerne skulle indgå i prioriteringen af midler i FL2018.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv

Adgangen til offentligt administrerede mikrolån vil forhåbentligt have en positiv effekt på erhvervslivet og skabe flere iværksættere og på sigt et større erhvervsliv, forhåbentligt også præget af mere diversitet end der ses i dag.

De økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne

Borgere med gode ideer vil få endnu en mulighed for at få deres ideer vurderet og afprøvet.